

Ramowy raport monitorujący realizację
„Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji
i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora
ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim
na lata 2012-2020” w I półroczu 2013 r.

Katowice 2013

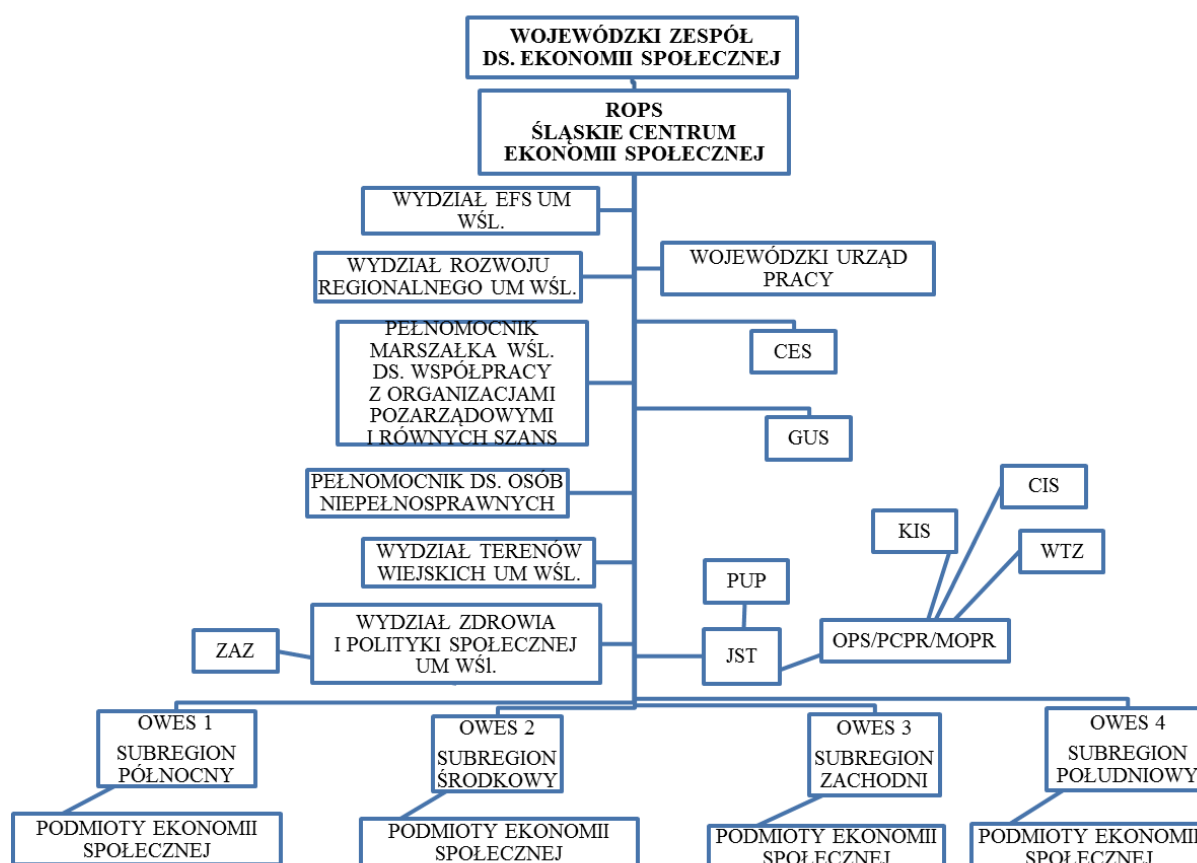
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

I. Wstęp.

Monitorowanie realizacji „Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020” odbywa się w ramach zadania nr 4 projektu systemowego 7.1.3 pn. „Kształcenie i doradztwo dla kadr pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego” PO KL 2007-2013.

Poniższy schemat przedstawia podmioty odpowiedzialne za gromadzenie danych monitoringowych:

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację monitoringu „Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020” jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

Realizatorami poszczególnych działań Planu są:

- Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej w województwie śląskim;
- Centrum Ekonomii Społecznej dla województwa śląskiego;
- samorządy powiatowe i gminne (JST);
- Samorząd Województwa Śląskiego, tj.
  - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego;
  - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;
  - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach;
- Lokalne Grupy Działania (LGD) funkcjonujące w regionie;
- Powiatowe Urzędy Pracy;
- Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie;
- przedsiębiorstwa społeczne o charakterze rynkowym: spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów, w tym niewidomych, spółdzielnie o charakterze konsumenckim i wzajemnościowym, organizacje pozarządowe prowadzące odpłatną działalność statutową i/lub działalność gospodarczą oraz spółki z o.o. non-profit;
- podmioty ekonomii społecznej o charakterze integracyjnym: Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej;
- organizacje pozarządowe, w tym parasolowe;
- Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego działające na terenie regionu;
- izby gospodarcze i rzemieślnicze, organizacje pracodawców;
- szkoły i uczelnie wyższe, ośrodki szkoleniowe, placówki doskonalenia nauczycieli.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania 4 „Ekonomia społeczna” można podzielić w następujący sposób:

1. zadania organizacyjne:

- współpraca z Wojewódzkim Zespołem ds. Ekonomii Społecznej (organizacja spotkań, przekazywanie raportów itp.);
- współpraca z OWES, PES i PS w regionie;
- współpraca z realizatorami Planu (tj. samorządami gminnymi i powiatowymi, samorządem województwa, instytucjami pomocy i integracji społecznej, instytucjami rynku pracy, PS, PES, OWES, CES, LGD, NGO, izbami rzemieślniczymi i gospodarczymi, organizacjami pracodawców oraz szkołami i uczelniami wyższymi);
- organizacja spotkań, konferencji, szkoleń i warsztatów;

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2. zadania informacyjno-promocyjne:

- prowadzenie strony/ podstrony internetowej na temat ES, zawierającej bazy danych podmiotów ES w regionie;
- utworzenie systemu wymiany informacji pomiędzy ŚCES, OWES, PES, PS;
- promowanie idei ekonomii społecznej w województwie śląskim wśród różnych środowisk i grup społecznych (wydawanie publikacji, informatorów, katalogów dobrych praktyk z zakresu ES; organizacja konkursów promujących ekonomię społeczną; lobbowanie na rzecz aktualizacji i rozwoju przepisów prawa dot. ES);
- pogłębianie świadomości społecznej na temat ekonomii społecznej wśród decydentów, polityków, pracowników samorządów terytorialnych, szczególnie dot. stosowania klauzul społecznych;
- wymiana doświadczeń na poziomie regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym na temat ekonomii społecznej;

3. zadania monitoringowo-badawcze:

- wdrożenie struktury organizacyjnej i metody gromadzenia danych w celu monitorowania realizacji działań zawartych w Planie;
- diagnozowanie sektora ES, w tym realizacja badań z obszaru ES przy współpracy OWES, PES i PS;
- opracowanie raportów monitoringowych, przy współpracy OWES, PES i PS;
- badanie i definiowanie potrzeb oraz określanie kierunków rozwoju zawodowego kadry PES i PS.

Na ramowy raport monitoringowy składa się zestawienie wszystkich działań podjętych przez ROPS w okresie od grudnia 2012 r. do czerwca 2013 r.

II. Zadania zrealizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

1. W ramach zadań organizacyjnych:

- **Posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Ekonomii Społecznej.**

Dnia 20 lutego 2013 roku zorganizowano posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Ekonomii Społecznej, który zatwierdził „*Wieloletni regionalny plan działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020*”. Zarząd Województwa Śląskiego w dniu 25 kwietnia 2013 roku podjął uchwałę (nr 837/251/IV/2013) w sprawie przyjęcia Planu.

2. W ramach zadań informacyjno- promocyjnych:

- **Spotkania z ekonomią społeczną.**

Zadanie 4 było realizowane od października 2012 roku, dlatego też w grudniu 2012 odbyło się pierwsze „Spotkanie z ekonomią społeczną”.

- **18 grudnia 2012 r. – I spotkanie pt. „Spółdzielczość, w tym spółdzielnie socjalne jako element sektora ekonomii społecznej w Polsce”.**

Spotkanie poświęcone było tematyce spółdzielczości socjalnej. Celem spotkania było przybliżenie uczestnikom zasad funkcjonowania sektora spółdzielczości w Polsce i świecie. Główne zagadnienia poruszane na spotkaniu to: korzenie spółdzielczości w Polsce i na świecie, statystyki, przykłady dobrych praktyk, obecność spółdzielczości w gospodarkach narodowych, tendencje, spółdzielnie jako część ekonomii społecznej, system wsparcia przedsiębiorstw społecznych.

Brały w nim udział 22 osoby. Grupę docelową stanowili pracownicy instytucji pomocy i integracji społecznej, instytucji rynku pracy, innych JST, PES i NGO. Spotkanie odbyło się w siedzibie ROPS.

W pierwszej połowie 2013 r. odbyły się dwa „Spotkania z ekonomią społeczną”.

- **26 marca 2013 r. – II spotkanie pt. *Promocja ekonomii społecznej, w tym promocja produktów i usług PES.***

Spotkanie poświęcone było promocji ekonomii społecznej, z uwzględnieniem praktycznych możliwości promocji usług i produktów podmiotów ekonomii społecznej. Celem spotkania było zapoznanie uczestników z działaniem mechanizmów komunikacji społecznej, wskazanie praktycznych możliwości wykorzystania skutecznej komunikacji do promocji produktów i usług ES. Główne zagadnienia poruszane na spotkaniu to: Jak rozumieć ekonomię społeczną, jaki wpływ ma na zrównoważony rozwój regionu? Czym jest współczesna komunikacja społeczna? Podstawy marketingu i public relations. Kim są klienci ES, jak możemy ich opisać i pogrupować? Mapowanie grup docelowych. Jak skutecznie łączyć potencjał trzech sektorów? Marka lokalna.

Brało w nim udział 17 osób. Grupę docelową stanowili pracownicy PES, NGO, instytucji pomocy i integracji społecznej, instytucji rynku pracy, innych JST. Spotkanie odbyło się w siedzibie ROPS.

– **6 czerwca 2013 r. – III. spotkanie pt. „Zasady tworzenia i funkcjonowania Centrów Integracji Społecznej i Klubów Integracji Społecznej”.**

Spotkanie poświęcone było praktycznym zasadom tworzenia i funkcjonowania Centrów Integracji Społecznej oraz Klubów Integracji Społecznej. Celem spotkania było przybliżenie uczestnikom podstaw prawnych tworzenia, funkcjonowania i finansowania Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej.

Główne zagadnienia poruszane na spotkaniu to: ustawa o zatrudnieniu socjalnym, diagnoza potrzeb środowiska, zewnętrzne i ustawowe źródła finansowania, aspekty tworzenia i standardy funkcjonowania CIS, KIS, zadania, nabór uczestników, dokumentacja, przykłady funkcjonujących KIS i CIS. Brały w nim udział 23 osoby. Grupę docelową stanowili pracownicy instytucji pomocy i integracji społecznej, instytucji rynku pracy oraz innych JST, CIS, KIS, NGO. Spotkanie odbyło się w siedzibie ROPS.

Do udziału we wszystkich trzech „Spotkaniach z ekonomią społeczną” rekrutowano poprzez ogłoszenie na stronie internetowej ROPS i podstronie dot. ekonomii społecznej oraz wysyłając zaproszenia e-mailowe do instytucji pomocy i integracji społecznej i podmiotów ekonomii społecznej.

- **Konkursy promujące ekonomię społeczną.**

W 2013 r. zaplanowano realizację trzech konkursów:

- Konkurs na hasło i logo promujące ekonomię społeczną
- Konkurs na gminę przyjazną ekonomii społecznej
- Konkurs na najlepszy konspekt lekcji o ekonomii społecznej w woj. śląskim.

W pierwszej połowie 2013 r. przeprowadzono i rozstrzygnięto konkurs na hasło i logo promujące ekonomię społeczną w województwie śląskim. Wybrano zwycięzcę w części konkursu dotyczącej logo, którym został Pan Daniel Poleński. Przyznano 5 wyróżnień w części dotyczącej hasła. Zainteresowanie konkursem było duże. Do rywalizacji o wyłonienie logo ekonomii społecznej stanęło 40 projektów logo opracowanych przez 22 uczestników oraz 64 projektów haseł opracowanych przez 34 uczestników. Propozycje podlegały ocenie Komisji Konkursowej. Oceniający przyznawali od 1 do 10 punktów za spełnianie każdego kryterium, wpisując je do arkuszy oceny projektów logo i haseł. W konkursie oceniano walory takie jak: zgodność z tematem, funkcjonalność, pomysł, walory artystyczne, łatwość eksploatacji w różnych mediach, wywoływanie pozytywnych skojarzeń, łatwość rozpoznania i zapamiętania, kreatywność oraz wartość językową hasła.

- **Strona internetowa.**

Opracowano i udostępniono w Internecie podstronę poświęconą ekonomii społecznej: es.rops-katowice.pl. Na stronie zamieszczane są informacje o bieżących wydarzeniach z zakresu ekonomii społecznej organizowanych przez ROPS oraz aktualności. Strona posiada zakładki, w których znajdują się istotne dokumenty regionalne, aktualizowane na bieżąco bazy podmiotów ekonomii społecznej funkcjonujących w województwie śląskim, artykuły i publikacje tematyczne.

- **Artykuł i broszura informacyjna**

Zlecono opracowanie oraz opublikowano artykuł dr Krystyny Faliszek pt. „*Ekonomia społeczna jako skuteczny instrument aktywizacji społeczno-zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem*”. Artykuł ma na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat ekonomii społecznej wśród osób odwiedzających podstronę internetową nt. ekonomii społecznej. Opracowanie przybliży odbiorcy tematykę ekonomii społecznej oraz przedstawia wpływ ekonomii społecznej na sytuację osób znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

Ponadto w pierwszej połowie roku trwały prace nad przygotowaniem broszury informacyjnej nt. ekonomii społecznej. Broszura została przygotowywana była pod względem redakcyjnym, wizualnym i merytorycznym.

- **Wydanie publikacji.**

W pierwszym półroczu 2013 r. trwały prace zmierzające do wydania publikacji nt. ekonomii społecznej. Na tym etapie przygotowywano koncepcję zawartości publikacji. Wysłano zaproszenie do napisania artykułów, które zostaną w niej opublikowane. W tym celu skierowano zaproszenie do środowisk i osób będących potencjalnymi autorami artykułów do publikacji (kierowników PCPR, OPS, przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych, pracowników naukowych). Zaproszenie do nadsyłania artykułów opublikowane zostało także na stronie internetowej ROPS. Rekomendowano, by artykuły obejmowały następujące zagadnienia:

- rola podmiotów ekonomii społecznej w reintegracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- współpraca jednostek administracji publicznej z podmiotami ekonomii społecznej,
- współpraca sektora biznesu z podmiotami ekonomii społecznej,
- zawiązywanie partnerstw na rzecz ekonomii społecznej,
- rola liderów w tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej,
- formy skutecznego wsparcia podmiotów ekonomii społecznej,

przy czym katalog tematów przewidzianych w publikacji był otwarty.

- **Konferencja.**

W dniach 26-27 czerwca 2013 roku w Rybniku-Kamieniu odbyła się konferencja pn. *Przedsiębiorczość społeczna jako narzędzie rozwoju lokalnego w województwie śląskim*. Konferencja była zorganizowana pod patronatem Wicemarszałka Województwa Śląskiego Mariusza Kleszczewskiego. Wzięli w niej udział przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, instytucji pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego, organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej. Celem konferencji była popularyzacja idei ekonomii społecznej. W pierwszym dniu zapoznano uczestników z „Wieloletnim regionalnym planem działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020” oraz wynikami badań jakościowych nt. sektora ekonomii społecznej przeprowadzonych w 2012 roku wśród jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych w województwie śląskim. Zaprezentowano również projekty innowacyjne z zakresu ekonomii społecznej realizowane w województwie śląskim i mazowieckim. W drugim dniu konferencji uczestnicy mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat wykorzystania klauzul społecznych oraz systemu i roli Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej

we wzmocnieniu potencjału przedsiębiorstw społecznych, a także zapoznać się z ofertą ośrodków działających na terenie naszego województwa, współfinansowanych w ramach Poddziałania 7.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego: 4 ośrodków subregionalnych wyłonionych w konkursie w 2012 roku oraz 2 ośrodków wybranych w konkursie w 2011 roku.

Treść prezentacji przedstawionych podczas konferencji znajduje się na podstronie ROPS dot. ekonomii społecznej pod linkiem <http://es.rops-katowice.pl/konferencja-przedsiębiorczosc-spoeczna-jako-narzedzie-rozwoju-lokalnego-w-województwie-slaskim/>.

3. W ramach zadań monitoringowo - badawczych

W maju 2013 r. rozpoczęto proces pozyskiwania danych dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie województwa śląskiego. Dane te służyć mają opracowaniu monitoringowego raportu rocznego z realizacji „*Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020*”. W tym celu sporządzono 10 rodzajów kwestionariuszy ankiet, które przekazane zostały podmiotom wskazanym w schemacie monitoringu *Planu*. W pierwszym półroczu 2013 r. przekazano kwestionariusze do następujących grup podmiotów funkcjonujących na terenie województwa śląskiego:

- Centra Integracji Społecznej (10 podmiotów)
- Kluby Integracji Społecznej (21 podmiotów)
- Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (7 podmiotów)

W momencie zakończenia pierwszego półrocza 2013 r. podmioty te były w trakcie wypełniania i przekazywania kwestionariuszy. Prace związane z procesem pozyskiwania danych od podmiotów, kontynuowane będą w II półroczu br.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, Dział Analiz i Programowania
Sporządziła: inspektor Natalia Nowak- Trojnar
Sprawdziła: kierownik działu Dominika Błasiak
Katowice, dn. 6 grudnia 2013 r.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

